

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมโลกปัจจุบันเป็นสังคมข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้าความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ และวัฒนธรรมมีผลกระทบทั่วถึงอย่างรวดเร็วบุคคลในสังคมต้องติดต่อพบปะเพื่อดำเนินกิจกรรมทางสังคมหรือเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นภาษาต่างประเทศจึงกลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการสื่อสารความรู้สึกรู้สึกคิด เพื่อให้เกิดความเข้าใจกันและกัน อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาความรู้ และถ่ายทอดวิทยาการต่างๆ แก่กัน และเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการเจรจาต่อรองด้านการค้าและการประกอบอาชีพ ดังนั้นการรู้ภาษาต่างประเทศจะช่วยสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างชนชาติไทยและชาติอื่น (กรมวิชาการ, 2545 ก, หน้า1)

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ใช้กันมากเป็นอันดับหนึ่ง และมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการสื่อสาร ฉะนั้นการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จึงควรจัดกิจกรรมให้หลากหลายทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะ และกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเองควบคู่ไปด้วยอันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ (Learner Independence) สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนรู้สาระการเรียนรู้อื่นๆ ในการศึกษาต่อ รวมทั้งในการประกอบอาชีพซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้ (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 1)

ประเทศไทยเป็นอีกหนึ่งสมาชิกที่กำลังจะก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในอนาคตอันใกล้ ภาษาอังกฤษยิ่งทวีความสำคัญและความจำเป็นมากขึ้นจะต้องมีการวางแผนและเตรียมพร้อมพัฒนาเด็ก เยาวชน และคนไทยให้มีคุณภาพและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมคาดหวัง ซึ่งครูผู้สอนเป็นบุคลากรสำคัญในการถ่ายทอดความรู้เพื่อพัฒนาสังคมต้องมีการปรับเปลี่ยนการสอนใฝ่ศึกษาเรียนรู้ตลอดเวลาแสวงหาเทคนิควิธีสอนใหม่ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและผู้บริหารต้องให้ความสำคัญพร้อมสนับสนุนกระบวนการจัดการเรียนการสอนในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาประจำชาติและ

ภาษาต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ในสังคมอาเซียนและ
เวทีโลกต่อไป (ฟาฏินา วงศ์เลขา, 2553)

จากความสำคัญดังกล่าว การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศใน
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มีความหวังว่าผู้เรียน
ภาษาต่างประเทศจะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศสามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสาร
ในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมี
ความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและ
สามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์
(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 1)

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันเป็นการสอนที่เน้นทักษะเพื่อการ
สื่อสาร (Communicative approach) ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะความสามารถ
ทางด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน แต่คนส่วนใหญ่มักถือว่าทักษะด้านการพูดเป็นสิ่งที่
สำคัญที่สุดในการเรียนภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากทักษะดังกล่าวเป็นสิ่งที่แสดงถึง
ความสำเร็จในการเรียนภาษา (Nunan, 1991, pp. 59-65) ในทำนองเดียวกัน Ur. (1998,
p. 120) ได้กล่าวไว้ว่าในบรรดาทักษะทั้ง 4 ได้แก่ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ทักษะการพูดเป็น
ทักษะที่สำคัญที่สุด เป็นทักษะที่แสดงให้เห็นว่าผู้พูดมีความรู้ในภาษานั้นได้อย่างชัดเจน
ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษควรให้ความสำคัญต่อการสอนทักษะการพูดให้มาก
ขึ้น หากมีการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนได้ใช้ภาษาในสภาพที่เป็นจริง จะทำให้นักเรียน
สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่การที่นักเรียนขาดทักษะที่ดีใน
การสื่อสาร ส่งผลให้นักเรียนไม่กล้าแสดงออก ขาดความเชื่อมั่นในการใช้ภาษา ซึ่งเกิด
จากปัจจัยหลักคือ นักเรียนไม่มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ (วิจิตรรา การกลาง,
2546, หน้า 37 - 43) ปัจจุบันยังพบว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยยังไม่
ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะ
ให้นักเรียนอ่านเรื่องจากหนังสือแล้วให้นักเรียนเขียนตอบคำถามทำยบทเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่
อ่านโดยครูผู้สอนจะอธิบายโครงสร้างไวยากรณ์ที่ใช้ในเรื่องนั้นๆ หลังจากนั้นให้นักเรียน
เขียนงานเลียนแบบโครงสร้างในหนังสือแต่ปรับเปลี่ยนข้อมูลโดยใช้ข้อมูลของตนเอง
ส่วนความถูกต้องการให้คะแนนจะเน้นที่ไวยากรณ์เป็นหลักครูผู้สอนใช้วิธีสอนแบบเดิม
(ศุภวรรณ บัวบุญ, 2551, หน้า 2-3) การเรียนรู้อย่างคงเน้นให้ผู้เรียนรับรู้จากการถ่ายทอด
เนื้อหาวิชามากกว่าการพัฒนาคนให้มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ ความคิด

สร้างสรรค์ตลอดจนการแก้ปัญหาส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำปัญหาเกี่ยวกับตัวครู ครูขาดเทคนิคในการสอนทำให้การเรียนการสอนขาดความน่าสนใจ นักเรียนเบื่อหน่ายไม่อยากเรียน ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียน เนื่องจากนักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษจึงทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ (จินตนา แวนแข่ง, 2551, หน้า 4)

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ จากรายงานผลการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา (SAR) และผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่ (LAS) ของโรงเรียนบ้านดงหลวงปีการศึกษา 2557 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศวิชาภาษาอังกฤษนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ร้อยละ 75 และผู้วิจัยได้พบว่าคะแนนทักษะการพูดมีคะแนนอยู่ในระดับต่ำที่สุดในทักษะทั้ง 4 ได้แก่ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ผู้วิจัยจำเป็นต้องหาแนวทางแก้ไขปัญหามาโดยการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาสูงขึ้น เพราะทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ (โรงเรียนบ้านดงหลวง, 2557)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยต้องมีการพัฒนาวิธีการสอนเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษผลการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษพบว่าในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพนั้น ควรเน้นนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสิ่งคมและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน ครูและนักเรียนควรมีบทบาทร่วมกันในการเรียนรู้มีบรรยากาศการเรียนที่เป็นกันเองและสนุกสนานควบคู่ไปกับวิชาการครูควรหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้มีพฤติกรรมการใช้ภาษาในด้านการพูดให้มากขึ้น เพื่อให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะ และกระบวนการเพื่อสื่อความหมาย สามารถสื่อสาร และนำไปใช้ในสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้ (พันธณี วิหคโต, 2546, หน้า 24-29) ซึ่งการให้นักเรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาในสถานการณ์จริง ถือเป็นการพัฒนาการสื่อสารและทักษะด้านการพูดของนักเรียนซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารงานวิจัยต่างๆ พบว่าวิธีการจัดการเรียนการสอนที่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกภาษาในสถานการณ์จริงวิธีหนึ่งคือการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ (Task-based Learning) ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้และเรียนรู้ภาษาในสถานการณ์จริงจากการปฏิบัติงาน โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน เน้นความหมายในการสื่อสาร (Meaning) มากกว่ารูปแบบทางภาษา (Form) จนบรรลุความ

มุ่งหมายที่ตั้งไว้ และปรากฏเป็นชิ้นงานหรือผลงานให้เห็นโดยมีขั้นตอนในการปฏิบัติงาน อย่างชัดเจนคือ ขั้นตอนปฏิบัติงาน (Pre-task) ขั้นระหว่างปฏิบัติงาน (During-task) และขั้น หลังการปฏิบัติงาน (Post-task) (Willis, 1996, pp. 38-64, Ellis, 2003, pp. 224-262) การจัดการการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาที่ สอดคล้องกับสถานการณ์จริงได้ฝึกใช้ภาษาตามธรรมชาติ ฝึกคิดแก้ไขปัญหา เกิดความ สนุกสนานและเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน สร้างความมั่นใจในการพูดและยังสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างตัวครูผู้สอนกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง (Littlewood, 1981, pp.17-18, Brumfit, 1984 p.65) การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ภาษาของนักเรียนส่งเสริมให้นักเรียนได้มีทักษะในการ ฝึกใช้ภาษา ด้วยการทำงานในลักษณะต่างๆ กันทำให้มีความสามารถทางภาษาของ นักเรียนเพิ่มมากขึ้น (Doughty & Pica, 1986, pp. 305-325, Fotos & Ellis, 1991, pp. 605-627, Long & Crookes, 1992, pp. 27-47)

ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความ สนใจที่จะนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติตามแนวคิดของ Willis และ Ellis มาทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 เพราะเป็นวิธีสอนที่ผู้เรียนจะต้องใช้กระบวนการทางสติปัญญาเช่นการ คิดแบบวิเคราะห์หรือวิจารณ์ การคิดแก้ปัญหาจากข้อมูลที่กำหนดสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อ แลกเปลี่ยนข้อมูลค้นหาข้อมูลที่ต้องการ แล้วนำข้อมูลมาสร้างเป็นผลงานที่สมบูรณ์ โดย ผู้เรียนจะได้รับการกระตุ้นท้าทายด้วยปัญหา หรือสถานการณ์เพื่อให้ผู้เรียนตัดสินใจและ แก้ปัญหาดังกล่าวโดยอาศัยความรู้เดิมและความรู้ใหม่เพื่อการใช้ภาษาเป้าหมายในการ สนทนาติดต่อสื่อสาร

นอกจากนี้ กิจกรรมเน้นงานปฏิบัติมีลำดับขั้นตอนในการทำงานที่ชัดเจน ซึ่งกิจกรรมนี้ผู้เรียนจะต้องแสดงผลลัพธ์ที่ได้ออกมาเป็นรูปแบบภาษาที่ใช้ได้ตาม สถานการณ์จริงในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน แต่สำหรับประเทศไทยยังไม่ได้นำรูปแบบ การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติมาใช้อย่างแพร่หลายในวิชาภาษาอังกฤษระดับ ประถมศึกษาเพราะการเรียนตามกระบวนการทั้ง 3 ขั้นตอนตามวิธีการสอนแบบเน้นงาน ปฏิบัตินั้นผู้เรียนจะต้องใช้กระบวนการคิดที่ค่อนข้างซับซ้อนและเป็นระบบในการพิจารณา การแก้ปัญหาตามที่กำหนด งานวิจัยส่วนใหญ่จะนำไปใช้พัฒนากับนักเรียนในระดับ มัธยมศึกษาขึ้นไป

อย่างไรก็ตาม กิจกรรมเน้นงานปฏิบัติ สามารถปรับสถานการณ์ที่กำหนดให้มีเนื้อหาที่เหมาะสมกับอายุ และระดับสติปัญญาของผู้เรียนได้ แต่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาหาวิธีการที่จะนำแนวทางการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติมาใช้ในระดับประถมศึกษาซึ่งผู้วิจัยพบว่า การสอนโดยใช้กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ เป็นอีกวิธีสอนหนึ่งที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยความสนุกสนานและเพลิดเพลิน

การแสดงบทบาทสมมติ คือกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกมาตามความรู้สึกนึกคิดของตน และนำเอาการแสดงออกของผู้แสดงทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่สังเกตพบว่าเป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ (ทีศนา แซมมณี, 2550, หน้า 358) ซึ่งสอดคล้องกับ สุพิน บุญชูวงศ์ (2544, หน้า 67) ได้กล่าวหาวิธีการสอนที่ใช้บทบาทสมมติขึ้นจากความเป็นจริงมาเป็นเครื่องมือในการสอนโดยที่ครูสร้างสถานการณ์สมมติและบทบาทขึ้นมาให้นักเรียนได้แสดงออกตามที่ตนคิดว่าควรจะเป็น มีการนำการแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และพฤติกรรมของผู้แสดงมาใช้เป็นพื้นฐานในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนในเรื่องความรู้สึกและพฤติกรรม และปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและนอกจากนี้ วิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ หมายถึง วิธีสอนที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นจากความเป็นจริง มาให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ผู้เรียนคิดว่าควรจะเป็น ผู้สอนจะใช้การแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นพื้นฐานในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียน อันจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของบทเรียนอย่างลึกซึ้ง และรู้จักปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2550, หน้า 160) กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ เป็นวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้มีความหมายสำหรับผู้เรียน เพราะข้อมูลจากผู้เรียนโดยตรง ไม่ต้องใช้กระบวนการคิดที่ซับซ้อนทำให้บทเรียนสนุกสนาน มีชีวิตชีวาเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในทุกๆ ระดับ

จากความสำคัญและประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติและ กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติล้วนเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์จริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน กล้าแสดงออก ทั้งทางด้านความคิดและท่าทางการแสดง ซึ่งเป็นการตอบสนองการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร

แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 คือ มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานที่กำหนด ช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ คือ ความสามารถในการ สื่อสารเป็นความสามารถในการรับและส่งหรือสื่อสาร พร้อมทั้งความสามารถในการ แก้ปัญหาเป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 6) แต่เนื่องจากขั้นตอนตามวิธีการสอนแบบเน้นงานปฏิบัตินั้นผู้เรียนจะต้องใช้ กระบวนการคิดที่ซับซ้อน และเป็นระบบดังนั้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะนำกิจกรรมการแสดง บทบาทสมมติมาบูรณาการกับวิธีการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติ เพราะกิจกรรมการแสดง บทบาทสมมตินั้นไม่ต้องใช้กระบวนการคิดที่ซับซ้อนทำให้บทเรียนสนุกสนาน มีชีวิตชีวา เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับ จึงทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนดู ง่ายขึ้น ไม่ซับซ้อน เหมาะสมกับวัยและระดับสติปัญญาความสามารถของนักเรียนใน ระดับชั้นประถมศึกษา ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนานซึ่งผลของการพัฒนา ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่ กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในครั้งนี้ จะเป็นแนวทาง การพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนและเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ นักเรียนสามารถใช้ภาษาในสถานการณ์จริงได้รวมทั้งเป็นการเตรียมความพร้อมของ นักเรียนในการที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือใช้ความสามารถในด้านการพูด ภาษาอังกฤษเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพต่อไป อีกทั้งเป็นการแก้ปัญหาด้านเจตคติ ต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการจัดการศึกษา และปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน อย่างแท้จริงต่อไป

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัยดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ สามารถพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 หรือไม่ อย่างไร

2. ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน หรือไม่ อย่างไร

3. เจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดย การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติอยู่ในระดับใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับ กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษโดยการจัดการ เรียนรู้ แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน

3. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการเรียน ภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาท สมมติ

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 75/75

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้เรียนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเน้น งานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติมีความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. เจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดย การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติอยู่ในระดับ มาก ขึ้นไป

ความสำคัญของการวิจัย

การพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จะเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษดังนี้คือ

1. ได้แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพ
2. การพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ช่วยเสริมสร้างและพัฒนาเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนภาษาอังกฤษ
3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยการนำข้อเสนอแนะ เพื่อไปปรับปรุงวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายต่างอย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 10 โรงเรียน 10 ห้องเรียน จำนวน 320 คน
  - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดงหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 24 คนซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ซึ่งห้องเรียนในกลุ่มตัวอย่าง เป็นห้องเรียนที่มีการจัดแบบลดความสามารถมีทั้งนักเรียนเก่งปานกลาง และอ่อนกลุ่มตัวอย่างจึงสามารถเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมดได้

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ

การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดง
บทบาทสมมติ

2.2 ตัวแปรตาม

2.2.1 ประสิทธิภาพของการเรียนอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้น
งานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ

2.2.2 ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ

2.2.3 เจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้น
งานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ

3. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้ใน
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 หน่วย
8 แผน ดังนี้

3.1 แผนปฐมนิเทศ ประกอบด้วยใบความรู้ และภาระงานที่ใช้ฝึกเวลาจัด
กิจกรรมการเรียนการสอน 2 ชั่วโมง

3.2 Introducing My School ประกอบด้วยใบความรู้ และภาระงานที่ใช้
ฝึกเวลาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2 ชั่วโมง

3.3 Indoor and Outdoor Activities ประกอบด้วยใบความรู้ และภาระงาน
ที่ใช้ฝึกเวลาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2 ชั่วโมง

3.4 My Activities ประกอบด้วยใบความรู้ และภาระงานที่ใช้ฝึกเวลาจัด
กิจกรรมการเรียนการสอน 2 ชั่วโมง

3.5 My Teachers ประกอบด้วยใบความรู้ และภาระงานที่ใช้ฝึกเวลาจัด
กิจกรรมการเรียนการสอน 2 ชั่วโมง

3.6 My Friends ประกอบด้วยใบความรู้ และภาระงานที่ใช้ฝึกเวลาจัด
กิจกรรมการเรียนการสอน 2 ชั่วโมง

3.7 School Subjects ประกอบด้วยใบความรู้ และภาระงานที่ใช้ฝึกเวลา
จัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2 ชั่วโมง

3.8 Where Is My school Located? ประกอบด้วยใบความรู้ และภาระงาน
ที่ใช้ฝึกเวลาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2 ชั่วโมง

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ใช้เวลาในการ
จัดการเรียนรู้ จำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง โดยไม่
รวมการทดสอบก่อนและหลังเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้การ
จัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์ของการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย

1. การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์จริง จากการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้ และเสริมจลันตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งปรากฏเป็นชิ้นงานหรือผลงานให้เห็นโดยเน้นความหมายในการสื่อสารมากกว่าความถูกต้องตามรูปแบบและโครงสร้างทางไวยากรณ์ภาษา

2. บทบาทสมมติ หมายถึงการกำหนดสถานการณ์ขึ้นให้สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียนที่เรียน เพื่อฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และแสดงบทบาทสมมติเป็นบุคคลต่างๆ จากความเป็นจริง มาให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามหัวข้อในบทเรียนที่สร้างขึ้น โดยให้ครูผู้สอนและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเตรียมบทเรียน โดยมีการซักซ้อมและเตรียมตัวล่วงหน้า ทำให้ผู้เรียนรู้จักปรับหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

3. การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์จริง โดยการกำหนดสถานการณ์ขึ้นให้สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียนที่เรียน และแสดงบทบาทสมมติเป็นบุคคลต่างๆ จากความเป็นจริง เพื่อฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยเน้นความหมายในการสื่อสารมากกว่าความถูกต้องตามรูปแบบเพื่อให้เสร็จสิ้นตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งปรากฏเป็นชิ้นงานหรือผลงาน และหลังการปฏิบัติงานต้องวิเคราะห์ความถูกต้องเพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุง และนำมาปฏิบัติซ้ำเพื่อให้เกิดความคล่องแคล่ว

4. ประสิทธิภาพของการเรียนภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติตามเกณฑ์ 75/75 หมายถึง ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นโดย

75 ตัวแรกหมายถึง ร้อยละ 75 ของคะแนนเฉลี่ยที่ผู้เรียนทำได้จากการทำแบบทดสอบในระหว่างการเรียนแต่ละการจัดการเรียนรู้

75 ตัวหลังหมายถึง ร้อยละ 75 ของคะแนนเฉลี่ยที่ผู้เรียนทำได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ

5. ความสามารถทางการพูดหมายถึงความสามารถในการพูดเพื่อสื่อความหมายได้ชัดเจนตรงประเด็นกับเรื่องที่พูดใช้คำศัพท์ สำนวน ประโยคได้คล่องแคล่วและเหมาะสมโดยวัดจากเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อทดสอบความสามารถทางการพูดก่อนและหลังทดลอง ตามแบบทดสอบความสามารถทางการพูด

6. เจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติหมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึก

ความคิดเห็นต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับ
กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติซึ่งอาจจะแสดงพฤติกรรมออกมาในทั้งทางบวกและทางลบ
ซึ่งวัดได้โดยแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบ
เน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี